

Tegevusaruanne 2013

Mittetulundusühing Eesti Filmi Andmebaas on vabatahtlikkuse alusel ühinenud isikute iseseisev kasumit mittetaotlev organisatsioon, mis tegutseb avalikes huvides. Eesti Filmi Andmebaasi põhitegevuseks on Eesti filmi- ja videopärandi säilitamine. Eesti Filmi Andmebaasi tegevusteks on Eesti filmi- ja videoloomingu andmebaasi koostamine, filmi- ja videoalaste teatmeteoste, internetilehekülgede, erinevatel kandjatel filmide, videote ja raamatute väljaandmine ja muu filmi- ning videoalane tegevus.

MTÜ Eesti Filmi Andmebaas asutati 2007.aastal, asutajad ja juhatuse liikmed on Hagi Šein ning Reet Sokmann.

MTÜ Eesti Filmi Andmebaas **põhitöö Eesti filmide infosüsteemi ja sellele põhineva elektroonilise rahvusfilmograafia loomine**. Töö eeldab kõigi võtmeorganisatsioonide, eelkõige Eesti Filmiarhiivi ja Eesti Rahvusringhäälingu koostöövalmidust ning positiivset suhtumist ja toetust kõigilt filmivaldkonnaga seotud institutsioonidelt. Andmebaasi loomist toetab Ühiste kavatsuste kokkulepe, mille perioodiks 2009- 2016 allkirjastasid Rahvusarhiiv, Eesti Rahvusringhääling, Eesti Kultuuriministerium, Eesti Filmi Sihtasutus, Eesti Kultuurkapital, Balti Filmi- ja Meediakool, Eesti Kinoliit, Eesti Filmiajakirjanike Ühing, AS Tallinnfilm, Eesti Film 100 ja MTÜ Eesti Filmi Andmebaas. Eesti filmi andmebaasi esimene järk avati veebis 12. detsembril 2012.

2013. aasta põhitegevused:

2013. aastal **sisestati andmebaasi 2000-2013 toodetud filmide kirjed** – sellest perioodist on andmebaasis 1539 filmikirjet, neist on veebis täis- või osakirjetega 1 171 dokumentaal-, mängu- ja tudengifilmi. Eesti Rahvusringhääling ja Balti Filmi- ja Meediakool (kui projekti koostööpartnerid) sisestasid infosüsteemi (IS) oma toodangu kirjeid ise ning andsid andmebaasi käsutusse nende filmide digiteeritud fotod.

ERR tagas filmiandmebaasi infosideme ERR digiarhiiviga. ERRi filmide vaatamiseks on ühendatud ERR ja filmiandmebaasi serverid. BFM tudengifilmide faile hoiti ERR serveris. Andmebaasi veebilehel saab vaadata 60 ERRs toodetud täispikka telemängufilmi ja 66 tudengifilmi. Filmide kättesaadavaks tegemine jätkub.

Andmebaasi toimetajad koostasid filmitegijate biograafiaid ja filmiasutuste profiile. **Valminud on 150 filmilooja biograafia**. Palju materjale lisati andmebaasi Varamusse, lisandus filmifestivalide otsing, algas info sisestamine filmide laenutamise ja ostmisvõimaluste kohta, jätkati andmebaasi sisu tõlkimist inglise keelde.

2013. aastal planeeritud ja tehtud tööde detailsem kirjeldus

1. 2000-2013 toodetud filmide uurimine ja kirjeldamine

2013. aasta jooksul lisati ja kirjeldati andmebaasis 1540 filmi, neist 1453 filmi on täis- või osakirjetega, Lisaks said täiskirje aastatel 1914-1999 valminud 40 filmikultuuri seisukohast olulist tööd (muuhulgas Andres Söödi looming) ning eelmisel sajandil toodetud 71 telefilmi. 2000-2013 toodetud filmidest onveebis täis- või osasisestusega 134 mängufilmi (lühi ja täispikka), 420 dokumentaalfilmi, 80 animafilmi, 510 tudengifilmi, 36 filmi, mis valmisid ja esilinastasid 2013. aastal. Sellest perioodist 100 filmi erinevatest liikidest on andmebaasis ainult miinimuminfoga.

2. Märksõnastiku korrastamine ja toimetamine

Andmebaasi märksõnastikus oli 2013. aasta lõpus üle 36 000 märksõna, nende toimetamine ja grupeerimine oli pidev töö. Alustati märksõnastiku tõlkimist inglise keelde.

3. Isikuartiklite koostamine ja täiendamine

Isikuartiklite täiendamine toimus jooksvalt, üks andmebaasi toimetajatest jälgis igapäevaselt ajakirjandust ja muid allikaid.

4. Filmiasutuste profiilide koostamine ja täiendamine

Korrastati ligi 800 filmiasutuse info.

5. Andmebaasi ning ERR ja Filmiarhiivi sidestamine

Andmebaasi lisandus vaatamisvõimaluse valikufilter (Vaata siin). Andmebaasis saab täismahus vaadata 1912-1941 tehtud kroonika- ja dokumentaalfilme (üle 900) ning kõiki Eesti Televisiooni digiteeritud filme (seni 60).

6. Andmebaasi visuaalsete materjalide kogu täiendamine ja digiteerimine

Andmebaasis on hetkel ligi 16 000 fotot, kavandit ja plakatit. 2013. aastal täienes kogu 6 000 foto võrra.

7. Koostöö arhiivide, filmi- ja mäluasutustega

Mängufilmide plakatite kogu täiendamiseks ja kuni 1940 aastani ilmunud filmialaste artiklite bibliograafia avaldamiseks tehti koostööd Rahvusraamatukoguga. Mängu- ja dokfilmide fotogaleriide, filmiplakatite, isikute portreefotode kogude ja filmilehekülgede täiendamiseks fotodega tehti koostööd ERR arhiiviga, Eesti Filmi Instituudiga, Nukufilmiga, teatritega, EKA Lavakunstikooliga, Eesti Näitlejate Liiduga, filmifirmadega Allfilm ja Filmivabrik. Filmimuuseumi digiarhiiviga tehti koostööd filmikunstnike tööde kogu täiendamiseks. 2013. aastal said andmebaasis uue väljundi esilinastuvad filmid, mida kuvatakse esilehel. Esilinastuvate filmide fotogaleriisid aitasid koostada kõik esilinastuvate filmide tootjafirmad ja produtsendid. Avati uued erakogud (Sulev Teinemaa, Toivo Kusmin, Rein Raamat, Vaike Mesila). Aidati täiendada fotonäitusi koostöös teater Ugala ja Filmimuuseumiga.

8. Arendada ja täiendada infosüsteemi, testida ja parandada vigu IT lahendustes

Arenduste käigus lisandus mitmeid IT alaseid täiendusi. Lisati sorteerimisrubriik „Vaatamisvõimalused“, detailvaatesse lisati ostmis- ja laenutuslingid, märksõnadepõhisesse otsingusse lisati mitme filtri üheaegse kasutamise võimalus, filmifestivalid muudeti otsitavaks.. EASi projekti toel täiendati oluliselt ingliskeelset veebiväljundit.

9. Andmebaasi veebiväljundi toimetamine ja täiendamine

Jooksvalt täiendati infot filmi-, isiku- ja asutuse lehtedel. Avaleheküljele ilmus esilinastusi jälgiv lahendus. Avati filmifestivalide lehekülg. Parandati ja täiendati veebikeskkonna kommunikatiivseid tekste. Lisati jooksvaid uudiseid, andmebaasi hoiti sünkroonis jooksva filmieluga.

10. Koguda materjale ja dokumente andmebaasi Varamusse

Täiendati ja lisati materjale pea kõigisse filmivaramu rubriikidesse. Lisati olulisemad filmialased artiklid ja dokumendid. Avati uued varamusahtlid „Bibliograafia“ ja „Film koolis: õpetajate tuba“. Varamu bibliograafia tarvis kanti Rahvusraamatukogu kataloogikaartidelt üle Eestis kuni 1940 aastani ilmunud filmialaste artiklite bibliograafia, artikliviited lingiti Rahvusraamatukogu digiarhiiviga (töö tegid praktika käigus andmebaasi koolituskursustel osalejad).

11. BFM tudengifilmide ja telefilmide sisestuste toimetamine (eelsisestus koostööpartneritelt)

2013. aastal lisandus andmebaasi 257 tudengifilmide täiskirjet, 71 osakirjet, 170 osakirjet miinimumandmetega.

12. Filmikirjete tõlkimine inglise keelde

Käivitus tõlketööde I etapp, tõlgiti enamus üldinfost ja lehekülgede avatekstidest. Inglisekeelseks on tehtud enamik navigatsiooni ja otsingusüsteemist ja rubriikide pealkirjad. 2013. aastal tõlgiti EASi projekti toel inglise keelde kõigi mängufilmide sünopsised. Toimetus oma jõududega tõlkinud inglise keelde olulisema osa otsingusüsteemist, veebilehtede avatekstit ja olulisema info andmebaasi kohta. Kasutati ka automaattõlget korduvate terminite, nimistute ja pealkirjade

tõlkimiseks. Tõlgitakse sisumärksõnu ja filmiametid.

13. Koolituslane koostöö INNOVE ja BFMiga

Andmebaasi toimetuse osales kahes ulatuslikus koolitusprojekti – „Kultuuriandmebaaside sisutoimetajate ja andmetöötajate koolitus“ (30 osavõtjat, vanemaealised, koostöö INNOVEga) ja „Õppetöö mitmekesistamine digitaalsete õppevahenditega (16 osavõtjat, õpetajad, koostöös EDUKOga). Mõlema projekti praktilistes töodes andsid kursused olulise panuse andmebaasi täiendamiseks ja metoodikate arendamiseks.

Koostöö partneritega filmide kättesaadavaks tegemiseks filmide digiteerimise, restaureerimise, levi, autoriõiguste jm küsimustes. Koostöö erinevatel meediaplatformidel filme edastavate organisatsioonidega filmiinfo levitamiseks ja ristikasutamiseks.

Senisele võimalusele vaadata andmebaasi vahendusel ERR arhiivis olevaid filme ja Filmiarhiivis säilitatavaid 1912-1940 kroonikafilme lisandus filmide levile toetav võimalus. Andmebaasist saavad kasutajad edaspidi infot, kust on konkreetset filmi võimalik osta või laenutada. Sõlmiti esimene sellealane leping veebis tegutseva filmilaenufirmaga Vificomiga, läbirääkimised käivad Eloni, Starmani, Apollo, Rahva Raamatu ja Laserigiga. Kuna vastav IT lahendus valmis oktoobris 2013, jääb suurem osa vastavast tööst 2014. aastasse.

14. Koostöö Eesti Filmi Instituudiga

2013. aasta lõpus vastu võetud EFI toetuste eraldamise eeskirja TEE lisati nõue esitada EFI poolt toetatud filmide lõpparuandlusesse ka andmestik Eesti filmi andmebaasi tarvis.

15. Andmebaasi tutvustamine, metoodika täiustamine, teadustöö

Andmebaasi peatoimetaja publitseeris teadusartikli „Filmipildi märksõnastamisest Eesti filmi andmebaasis/rahvusfilmograafias“ BFM ajakirjas „Ekraanimeedia“ ja esines ettekandega „Filmivaramu loovkasutusel? Ideid ja argumente Eesti filmi andmebaasi (<http://www.efis.ee/>) kasutamiseks“ ERR ja BFM rahvusvahelisel meediakonverentsil „Loovus ekraani ees ja taga“.

Töötasu ja töötajate arv

Aruandeaastal on töötajatele ja töövõtulepingute alusel töötavatele isikutele arvestatud töötasu koos maksudega 113 190 eurot, sealhulgas on juhatuse liikmetele projektidega seotud tööde eest arvestatud brutotasu 35 355 eurot. Eesti Filmi Andmebaasi juhatuse liikmetele ei ole tasu juhatuse töös osalemise eest makstud. Aruandeaastal oli Eesti Filmi Andmebaasi keskmine töötajate arv 13.

2014. aastal jätkuvad filmiuuringud ja kogutud teabe sisestamine andmebaasi. Koostöös Filmiarhiiviga tehakse andmebaasis kättesaadavaks suur osa Tallinna Ülikooli Balti Filmi- ja Meediakooli üliõpilaste filmitöödest. Täiustatakse andmebaasi infosüsteemi EFIS ja selle veebiväljundit. Jätkub filmiandmebaasi tõlkimine inglise keelde. 2014. aastal saavad täiskirje ~1000 filmi, seal hulgas ka uued, 2014. aastal valmivad filmid. Laiendatakse filmide laenutamise ja ostmisvõimaluste infot.